

Oponentní posudek bakalářské práce
BYDLENÍ VRŠOVICKÁ Jakuba Makarova z ateliéru Kuzemenský & Kunarová
napsal Marek Příkryl

Jakub Makarov odvedl na své bytovce mimořádně velké množství práce. Myslím, že nedostatky zde vyvažuje zápal pro věc, poctivost a intenzivní snaha o něco nestandardního. Z projektu ale cítím, že nutná kvantita, ta nálož, kterou si Jakub Makarov vzal na svá bedra, se projevila na kvalitě. Proto se ptám pedagogů a komise, ruku na srdce, zda je pro úroveň bakalářské práce nutný bytový dům. Za nás to byl projekt v rozsahu rodinného domu a myslím si, že je to lepší, uchopitelnější a ohleduplnější.

To na úvod. Pan Makarov nám představuje komplexní návrh souboru staveb. Na práci si cením volby aktuálního tématu bydlení. Je to složitá parcela, mírně svažité, což se někde musí projevit, na pomezí mezi blokovou zástavbou Vršovic a rozvolněnou zónou nedalekých Nuslí. Neuchopitelnost okolí se projevila, a to bohužel negativně, do celkově špatně čitelného návrhu. Zjevná inspirace předválečným činžákem se prolíná s modernistickým solitérem, ale výsledek je někde mezi.

Schází mi vymezení zadání, což je právě to podstatné, o co se můžu opřít. Není to ani úsporný celek s levnými byty, ale ani nadstandardní bydlení (obojí by bylo relevantní zadání), a tak jen tuším, že by to mělo odrážet současné Vršovice. Takový střed, solidní dům. To prozrazuje keramický obklad parteru, terazzo a cementové dlaždice ve společných prostorech, zeleně lakované trubkové zábradlí (mimochodem o průměru 60 mm, což se špatně drží), rozměrné zrcadlo přes všechna podlaží, dubové parkety v bytech. Tradiční rozvržení s jedním jádrem na jednu sekci, a tudíž třemi byty na patro. Ve vyšších patrech pouze byty dva. Světlost mezi příčkami je pouze 2,5 m, což je v některých místnostech trochu na hraně. V posledním patře to ale nevádí, jelikož jsou místnosti propojeny širokými dveřními otvory. Sám autor se o dispozicích zmínil, že si jich cení a to také považuji za důležité, znát kvality i nedostatky díla. Středobodem dění v bytech je jídelna, umístěná vždy v křížení os mezi pokoji a kuchyní s arkýřem. Pak bych ji jen očekával více velkorysou. U největších bytů je sice WC oddělené od koupelny, ale přístupné pouze z ložnice rodičů. V takovém bytě by mělo být WC samostatně přístupné pro všechny.

Nasazený vyšší standard bohužel sráží dolů podceněné vstupní prostory a zázemí domu. Hlavní vstup z ulice je stíněný, nepohodlný a bariérový. (vstup s kočárkem? jelikož bezbariérový vstup přes dvůr nestačí), s uličními dveřmi utopenými až za schodištěm (proč nejsou hned s fasádou?) a úzké chodby před schránkami. U starých domů úzkou chodbu často vyvážil alespoň vysoký strop, ale zde máme světlost 2,7 m. Garáže jsou absolutně poddimenzované, na 410 obyvatel je pouze 66 míst. To je ale patrně otázka ateliérového zadání a reálně by to vedlo k více suterénům. Parking je navržen neefektivně. Sklepy jsou poddimenzované a je jich málo, kočárkárna nebo podobný typ společného prostoru také nikde není. Naopak lze pochválit v dispozici přízemí komoru s výlevkou.

Zde odbočím a musím zmínit jeden prvek patrný pouze ve studii. Je to válcové komunikační jádro (bez oken), skrze desky stropů, ústící do nezateplené zimní zahrady před každým bytem v této sekci. Zdá se mi to jako neotřelý přístup k předprostoru bytu se zvláštní a uvolněnou atmosférou, kterou tuším u domů od Lacaton Vassal nebo u starších bytovek Jeana Nouvela. Kolo, pohovka, stará almara, kajak, profukující vítr, kafe, cigárko, trochu binec, taková velká předsíň pro všechno. Zcela ne-středoevropské. Proč ne, tady vidím vizi architekta. Přijde mi to jako téma. Škoda, že se to nerozvinulo dále, škoda, že to zůstalo v polovině. Mělo to být téma celé bytovky, nebo nějaké logické části.

Nicméně v bakalářské práci je představena standardní sekce. Což je dobře. Na první pohled vypadá symetrický půdorys jako typický funkcionalistický činžák s trojtraktovou dispozicí. S několika rozdíly. Ani

koupelna, ani oddělený záchod nemají okno a ani přirozené větrání, což kdysi býval standard a řešil to alespoň světlík. Lodžie má autor do dvora a já bych je dal naopak do ulice. Pražské vnitrobloky jsou tradičně s balkóny. Shodu s první republikou bychom našli ve skeletové konstrukci s rozumným modulem 6,0 x 5,4 m. Při bližším zkoumání zjistíme, že je to ale prefabrikovaný montovaný skelet v kombinaci s monolitickým jádrem, což autor sice dobře mínil, ale jak je i patrné z dokumentace, toto rozhodnutí působí samé potíže. Je to celé příliš komplikované, krása prefabrikace tu není vidět a ani nemůže být. Ale nehodnotím to záporně, přijde mi, že se tím autor vyškolil, jak sám přiznal, a tím pádem školní úloha v tomto splnila smysl. Slepá cesta je na škole skvělá věc. Potíže působí také arkýř, když se jeho strop v posledním patře stává balkonem. Arkýře jsou celkově zvláštní, snad trochu malé, na to, že rozšiřují jídelnu, vyplněné francouzskými okny, ale s oddáleným síťovým zábradlím a působí to rozpačitě. Nároží jsou na dvou místech zkosená, po vzoru mnoha vršovických činžáků, ale toto zjemnění se objevuje jen někde.

Na výkresech pohledů chybí legenda materiálů, což lze samozřejmě přejít, a snadno lze z tabulek vyčíst, že fasádu tvoří zavěšené prefabrikované betonové panely, světle okrové, otryskané. Proč ne, jen se ptám, zda to odpovídá celkově nastavenému standardu a v čem tkví ta přidaná hodnota. Měla fasáda působit těžkým a solidním dojmem? Měla vyznít jako parafráze kamenného obkladu? To jsou jistě otázky na architekta. Nestáčila by např. kvalitní omítka? Evidentní obtíže působí i kotvení fasádních dílců přes ISO nosníky do prefa konstrukce.

Ve skladbách se občas vyskytuje špatné názvosloví, např. betonovou mazaninou tl. 24 mm je pravděpodobně myšlen cementový potěr atd. Ve skladbách se vyskytuje anhydrit, který je nevhodný do koupelen. Na střeše musí být více tepelné izolace než 200 mm. Celková tloušťka podlahy mezi byty je 500 mm, což je moc, je to neefektivní navyšování domu bez užitku. Je to daň za zvolenou technologii montovaného skeletu, kdy SDK podhled kryje ozuby, na které jsou kladeny spirally. Chodník před vstupem a vstupní hala mají oba kótu +-0,0, ale chodník má být níže (- 20 mm). Poslední poznámka na závěr. Zkratka m n.m. (metrů nad mořem) se píše bez tečky za metry.

Z hlediska profesí je patrné, že se Jakub Makarov se všemi dostatečně seznámil a umí se v nich orientovat, což je to důležité. Dokládá to část textová i výkresová.

Dokumentace je přehledná, na vysoké grafické úrovni a správně členěná dle vyhlášky.

Vzhledem k píli, nasazení a poctivosti a zároveň při započtení výše zmíněných připomínek, zejména těch týkajících se architektury a dispozic, navrhuji udělení známky C (číselně 2).

13. 6. 2023

Ing. arch. MgA. Marek Příkrýl

